

T.C.
EDİRNE

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1252

KARAR NO : 2014/689

- DAVACI** : 1- TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI - KIRKLARELİ İL
TEMSİLCİLİĞİ
- VEKİLİ** : AV. ZÜHAL SİRKECİOĞLU DÖNMEZ
Bestekar Sk. No: 49/5 K.Dere Çankaya/ANKARA
- DAVACILAR** : 2- YOL-İŞ SENDİKASI 15 NOLU ŞUBE TEMSİLCİLİĞİ
Karayolları 15.Şube Şefliği Yol- İş KIRKLARELİ
3- DEREKÖY MUHTARLIĞI
KIRKLARELİ
4- GÖKSAL ÇİDEM DAYKO VAKFI İL TEMSİLCİSİ
Karakaş Mahallesi 768. Sok Bağdan Apt. B/2 KIRKLARELİ
5- AYDIN KARAKOÇ
Kırklareli İl Özel İdaresi KIRKLARELİ
6- EĞİTİM SEN KIRKLARELİ ŞUBESİ
Karaumur Cad. Coştur İş Hanı Kat:3 KIRKLARELİ
7- KIRKLARELİ SERHAT AVCILAR VE ATICILAR DERNEĞİ
KIRKLARELİ
8- KIRKLARELİ KÜLTÜR VARLIKLARI DERNEĞİ
Karakaş Mahallesi Cumhuriyet Cad. No:90 KIRKLARELİ
9- ATTİLA BIÇER
Cumhuriyet Mah. 185. Sok No:4/B D:3 KIRKLARELİ
10- KIRKLARELİ KENT KONSEYİ BAŞKANLIĞI
Kırklareli Belediyesi KIRKLARELİ
11- KIRKLARELİ MADENİ EŞYA ODASI
Karacaibrahim Mah. Sanayi Sitesi İdare Binası Kat:2 KIRKLARELİ
12- ARMAGAN VE ÇUKURPINAR KÖYLERİ SULAMA KOOPERATİFİ
Armağan Köyü KIRKLARELİ
13- KIRKLARELİ TABİP ODASI
Karakaş Mahallesi Fevzi Çakmak Bulvarı Yenigün Gül Apt. No:22 K:1
KIRKLARELİ
14- ÜNAL BAŞKUR
Karakaş Mah. Walldorf Bulvarı Gökhan Apt. D:25 KIRKLARELİ
15- AVCILAR VE ATICILAR KIRKLARELİ İHTİSAS KULÜBÜ
Yayla Mah. Namazgah Caddesi KIRKLARELİ
16- KARAHIDIR MAHALLESİ MUHTARLIĞI
KIRKLARELİ
17- KARADERE MUHTARLIĞI
KIRKLARELİ
18- DEMİRCİHALİL KÖYÜ MUHTARLIĞI
Demircihalil Köyü Muhtarlığı KIRKLARELİ
19- SALİM ARAS
Dereköy Köyü KIRKLARELİ
20- KIRKLARELİ ZİRAAT ODASI BAŞKANLIĞI
Karakaş Mahallesi Uzun Sokak No:22 KIRKLARELİ

DAVALI : KIRKLARELİ VALİLİĞİ - KIRKLARELİ

MÜDAHİL(DAVALI) : YENİ ANADOLU MİNERAL MADENCİLİK SAN.TİC.LTD.ŞTİ

VEKİLİ : AV. GÖZDE EMRE

Esentepe Mah. İrfan Baştuğ Sk. No:8/9 Şişli/İSTANBUL

DAVANIN ÖZETİ : Kırklareli İli Merkez İlçe Dereköy mevkii sınırları içerisinde bulunan ormanlık alanın 14,96 hektarlık bölümünde Yeni Anadolu Mineral Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından gerçekleştirilmesi planlanan "Altın Madeni Sahası" projesine ilişkin Kırklareli Valiliği'nin 07.10.2013 tarih ve

T.C.
EDİRNE

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1252

KARAR NO : 2014/689

37 sayılı Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Gerekli Değildir kararının; hukuka ve mevzuata aykırı olduğu, Anayasa tarafından güvence altına alınmış olan çevrenin korunmasına ilişkin hükümlere aykırı olduğu, söz konusu maden sahasının içme suyu ve tarımsal amaçlı kullanılan Armağan Barajının yağış alanında kaldığı, maden sahasının bu sulama alanına zarar vereceği, maden sahasının etrafının orman olduğu, ormana zarar vereceği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Yeni Anadolu Mineral Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılan başvuru uyarınca gerekli kurumlardan görüş sorulduğu, gelen görüşlerde olumsuz bir duruma yer verilmediği, proje tanıtım dosyasının incelenmesi ve yerinde yapılan incelemeler neticesinde dava konusu 07.10.2013 tarih ve 37 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirme Gerekli Değildir" kararının verildiği, proje tanıtım dosyasında işletmenin çevresel etkilerine karşı alınması öngörülen önlemlerin yeterli görüldüğü, ÇED raporu hazırlanmasına gerek bulunmadığı, dolayısıyla işlemin hukuka ve mevzuata uygun olduğu öne sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Edirne Nöbetçi İdare Mahkemesi'nce 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 62/b. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

Dava, Kırklareli İli Merkez İlçe Dereköy mevki sınırları içerisinde bulunan ormanlık alanın 14,96 hektarlık bölümünde Yeni Anadolu Mineral Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından gerçekleştirilmesi planlanan "Altın Madeni Sahası" projesine ilişkin Kırklareli Valiliği'nin 07.10.2013 tarih ve 37 sayılı Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Gerekli Değildir kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na 6545 sayılı Kanun'un 18. maddesi ile eklenen 20/A maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, çevresel etki değerlendirmesi sonucu alınan kararlardan doğan uyumsuzluklar hakkında ivedi yargılama usulünün uygulanacağı, ikinci fıkrasının (d) bendinde, savunmanın verilmesi ya da savunma verme süresinin geçmesiyle dosyanın tekemmül etmiş sayılacağı, aynı fıkranın (f) bendinde de, ivedi yargılama usulünün uygulandığı davalarda, dosyanın tekemmülünden itibaren en geç bir ay içinde karara bağlanacağı düzenlenmiştir.

Dava konusu uyumsuzluk davalı Kırklareli Valiliği'nin 07.10.2013 tarih ve 37 sayılı Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Gerekli Değildir kararının iptali istemine ilişkin olup; 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi uyarınca savunmanın verilmesi ile birlikte dosya tekemmül etmiş sayıldığından ve (f) bendi uyarınca davanın dosyanın tekemmülünden itibaren bir ay içinde karara bağlanması gerekli olduğundan, 2577 sayılı Kanun'un 62/b. maddesine göre işin esasına geçildi.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 56. maddesinde, herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu, çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemenin devletin ve vatandaşların ödevi olduğu kurala bağlanmıştır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, 2. maddesinde ise; "Çevre: Canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde buldukları biyolojik, fiziksel, sosyal, ekonomik ve kültürel ortam", "Çevre korunması: Çevresel değerlerin ve ekolojik dengenin tahribini, bozulmasını ve yok olmasını önlemeye, mevcut bozulmaları gidermeye, çevreyi iyileştirmeye ve geliştirmeye, çevre kirliliğini önlemeye yönelik çalışmaların bütünü", Çevre kirliliği: Çevrede meydana gelen ve canlıların sağlığını, çevresel değerleri ve ekolojik dengeli bozabilecek her türlü olumsuz etki", "Sürdürülebilir çevre: Gelecek kuşakların ihtiyaç duyacağı kaynakların varlığını ve kalitesini tehlikeye atmadan, hem bugünün hem de gelecek kuşakların çevresini oluşturan tüm çevresel değerlerin her alanda (sosyal, ekonomik, fizikî vb.) ıslahı, korunması ve geliştirilmesi süreci", "Sürdürülebilir kalkınma: Bugünkü ve gelecek kuşakların, sağlıklı bir çevrede yaşamasını güvence altına alan çevresel, ekonomik ve sosyal hedefler arasında denge kurulması esasına dayalı kalkınma ve gelişme", "Doğal kaynak: Hava, su, toprak ve doğada bulunan cansız varlıklar" ve "Çevresel etki değerlendirmesi: Gerçekleştirilmesi plânlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalar olarak tanımlanmış, "Çevresel Etki Değerlendirilmesi" başlıklı 10. maddesinde de, "Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki

T.C.
EDİRNE

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1252

KARAR NO : 2014/689

Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Petrol, jeotermal kaynaklar ve maden arama faaliyetleri, Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamı dışındadır. Çevresel Etki Değerlendirmesine tâbi projeler ve Stratejik Çevresel Değerlendirmeye tâbi plân ve programlar ve konuya ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Madenlerin aranması, işletilmesi, üzerinde hak sahibi olunması ve terk edilmesi ile ilgili esas ve usulleri düzenlemeyi amaçlayan 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 3. maddesinde, Takaddüm Hakkı: Maden hakkı için ilk müracaat edene tanınan öncelik; "Ruhsat Hukuku: Ruhsat sahiplerinin ruhsattan doğan hak ve yükümlülükleri; Buluculuk: Herhangi bir ruhsat döneminde yönetmeliğinde belirtildiği şekilde bir maden zuhurunun ortaya çıkartılması; Arama Ruhsatı: Belirli bir alanda maden arama faaliyetlerinde bulunulabilmesi için verilen yetki belgesi; İşletme Ruhsatı: İşletme faaliyetlerinin yürütülebilmesi için verilen yetki belgesi; Proje: Yeraltı kaynaklarının değerlendirilmesi amacıyla dönük belirli girdileri seçilmiş bir teknoloji kullanarak mevcut ve potansiyel talebi karşılamak üzere mal ve cevher üretmek için çalışmaları düzenleyen beyan niteliğinde rapor; Maden Hakları: Madenlerin aranması, bulunması ve işletilebilmesi için verilen izinler ve maden yataklarının bulunmasına yardımcı olanlara tanınan maddî imkânlar" olarak tanımlanmıştır.

17.7.2008 tarih ve 26939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin 4. maddesinde, Çevre: Canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde buldukları biyolojik, fiziksel, sosyal, ekonomik ve kültürel ortamı; Etki: Bir projenin hazırlık, inşaat ve işletme sırasında ya da işletme sonrasında, çevre unsurlarında doğrudan ya da dolaylı olarak, kısa veya uzun dönemde, geçici ya da kalıcı, olumlu ya da olumsuz yönde ortaya çıkması olası değişiklikleri, Etki Alanı: Gerçekleştirilmesi planlanan bir projenin işletme öncesi, işletme sırası ve işletme sonrasında çevre unsurları olarak olumlu veya olumsuz yönde etkilediği alanı, Proje: Gerçekleştirilmesi planlanan yatırıma ait inşaat çalışmaları, diğer tesisat ya da planların uygulanması veya yer altı kaynaklarının değerlendirilmesi işlemini, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu: EK-I listesinde yer alan veya Bakanlıkça "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gereklidir" kararı verilen bir proje için belirlenen özel formata göre hazırlanacak raporu, Proje Tanıtım Dosyası: Ek-II listesinde yer alan projelere Çevresel Etki Değerlendirmesi uygulanmasının gerekli olup olmadığının belirlenmesi amacıyla hazırlanan dosyayı, Çevresel Etki Değerlendirmesi Gereklidir Kararı: Ek-II listesindeki projelerin çevresel etkilerinin önemli olduğu ve Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hazırlanması gerektiğini belirten Bakanlık kararını, ifade ettiği, "Çevresel Etki Değerlendirmesine Tabi Projeler" başlıklı 7. maddede, "(1) Bu Yönetmeliğin; a) EK-I listesinde yer alan projelere, b) Seçme Eleme Kriterlerine tabi olup "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gereklidir" kararı verilen projelere, c) Bu Yönetmelik kapsamında ya da kapsamı dışında bulunan projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesi halinde, kapasite artışı toplamı bu Yönetmeliğin EK-I'inde belirtilen eşik değer veya üzerindeki projelere, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hazırlanması zorunludur." kuralı yer almıştır.

Anılan Yönetmeliğe ekli EK-I Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesinde Madencilik projeleri;

Ruhsat hukuku ve aşamasına bakılmaksızın,

- "a) 25 hektar ve üzeri çalışma alanında (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletmeler,
b) 150 hektarı aşan (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) çalışma alanında açık işletme yöntemi ile kömür çıkarma,
c) Biyolojik, kimyasal, elektrolitik ya da ısıtma işlem yöntemleri uygulanan cevher zenginleştirme tesisleri,
ç) Atık barajları ve/veya atık havuzları,
d) Kıırma-eleme-yıkama tesisleri (3213 sayılı Maden Kanunu 1. (a) ve 2. (a) grup madenler ile hafriyat malzemeleri - 400 000 ton/yıl)," olarak sayılmış, EK-II "Seçme, Eleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesinin Ruhsat hukuku ve aşamasına bakılmaksızın, "Madencilik Projeleri: a) Madenlerin çıkarılması (Ek-I'de yer almayanlar)," olduğu belirtilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, Yeni Anadolu Mineral Madencilik San. Ve Tic. Ltd. Şti.'ne, Kırklareli İli Merkez İlçe Dereköy Mevkiinde bulunan 904,17 hektarlık alan için S.20071153 numaralı Maden İşletme Ruhsatının verildiği, alınan bu ruhsatla birlikte söz konusu şirket tarafından davalı idareye başvurularak, ruhsat

T.C.
EDİRNE

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2013/1252

KARAR NO : 2014/689

kapsamında bulunan alanda Altın Madeni (4. Grup Açık İşletme Ocağı) çıkarılması için hazırlanan Proje Tanıtım Dosyasının ÇED Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri kapsamında değerlendirilmesinin talep edildiği, davalı idare tarafından yapılan değerlendirme sonucunda Proje Tanıtım Dosyası kapsamında sunulan tahhütler doğrultusunda S.20071153 nolu maden işletme ruhsatı alanında Altın Madeni (4.Grup Açık İşletme Ocağı) çıkarılması için dava konusu 07.10.2013 tarih ve 37 sayılı ÇED Gerekli Değildir kararının verildiği, bunun üzerine davacılar tarafından davalı idarenin 07.10.2013 tarih ve 37 sayılı ÇED Gerekli Değildir kararının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, her ne kadar davalı idare tarafından, dava konusu Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Gerekli Değildir kararını kapsayan alanın 14,96 hektar olduğu, ÇED Yönetmeliği hükümleri uyarınca madencilik işlerinde 25 hektarın altındaki projelerin Valiliklerce değerlendirileceği, Yeni Anadolu Mineral Madencilik San. Ve Tic. Ltd. Şti. Tarafından sunulan Proje Tanıtım Dosyası ve ilgili tahaaütlerin uygun bulunması sonucunda da bahse konu işlemin tesis edildiği, dolayısıyla kararın hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği ileri sürülmüşse de, dava dosyasında bulunan bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesinden, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, Yeni Anadolu Mineral Madencilik San. Ve Tic. Ltd. Şti. adına düzenlenen S.20071153 nolu maden işletme ruhsatında ruhsat alanının 904,17 hektar alana ilişkin olduğu, hatta davanın açıldığı tarihten sonra söz konusu şirket tarafından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na başvurularak, Kırklareli İli Merkez İlçe Dereköy Mevkinde bulunan farklı madenlerin çıkartılması için alınan işletme ruhsatlarının birleştirilmesinin talep edildiği, bunun üzerine de bahse konu şirket adına S.83583 numaralı 1.999,31 hektarlık alanı kapsayan yeni bir maden işletme ruhsatının düzenlendiği görülmektedir.

Bu durumda, maden işletme ruhsatı alanı 904,17 hektar (ruhsatların birleştirilmesi ile 1.999,31 hektar) olan ve yukarıda ayrıntılı olarak yer verilen Yönetmelikte düzenlenen 25 hektarlık sınırdan daha büyük bir alanı kapsadığı anlaşılan Altın Madeni çıkarılması projesinin Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) sürecine tabi olduğu ve Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Gerekli Değildir kararı verilemeyeceği anlaşıldığından, dava konusu davalı Kırklareli Valiliği'nin 07.10.2013 tarih ve 37 sayılı ÇED Gerekli Değildir kararında hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 961,40 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacılar verilmesine, A.A.Ü.T. uyarınca belirlenen 750,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacı TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Kırklareli İl Temsilciliği'ne verilmesine, müdahil davalı tarafından yapılan 227,00 TL yargılama giderinin müdahil üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesi sonrasında müdahil davalı ve davacılar iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 15 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere, 18/08/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

NÖB.BAŞKAN
ÇAĞLAR IŞIK
32734

Üye
YASİN ÇETİN
101169

Üye
ABDULLAH DEMİR
165641

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı	24,30 TL
Karar Harcı	24,30 TL
Y.D Harcı	40,00 TL
Vekalet Harcı	3,80 TL
Posta Gideri	869,00 TL
TOPLAM	961,40 TL

YARGILAMA GİDERLERİ (Müdahil Davalı)

Başvurma Harcı	25,20 TL
Vekalet Harcı	3,80 TL
Posta Gideri	198,00 TL
TOPLAM	227,00 TL

ASLI GİZLİ
Başkan